

Kouvolan strategian päivittäminen

Kyselyraportti

Sisällys

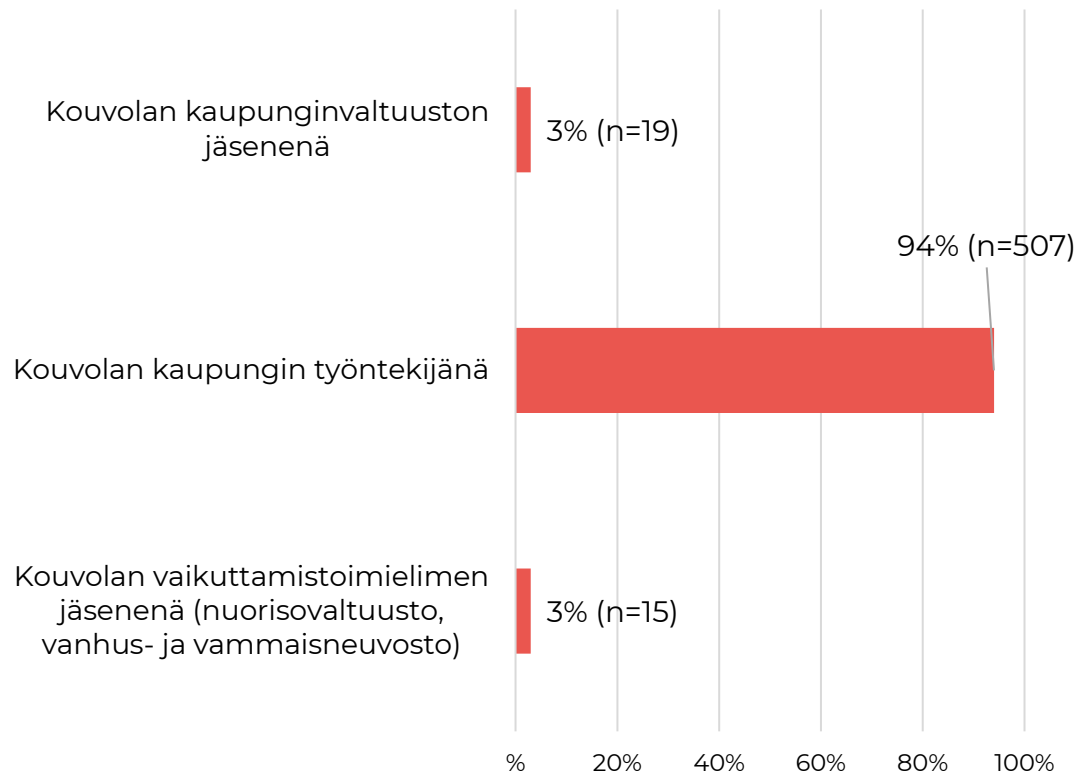
- » Kyselyn toteutus
- » Taustatiedot
- » Kuluva kauden strategian sisällöt ja toteutuminen
- » Strategian päivitystarpeet
- » Toimintaympäristö

Kyselyn toteutus

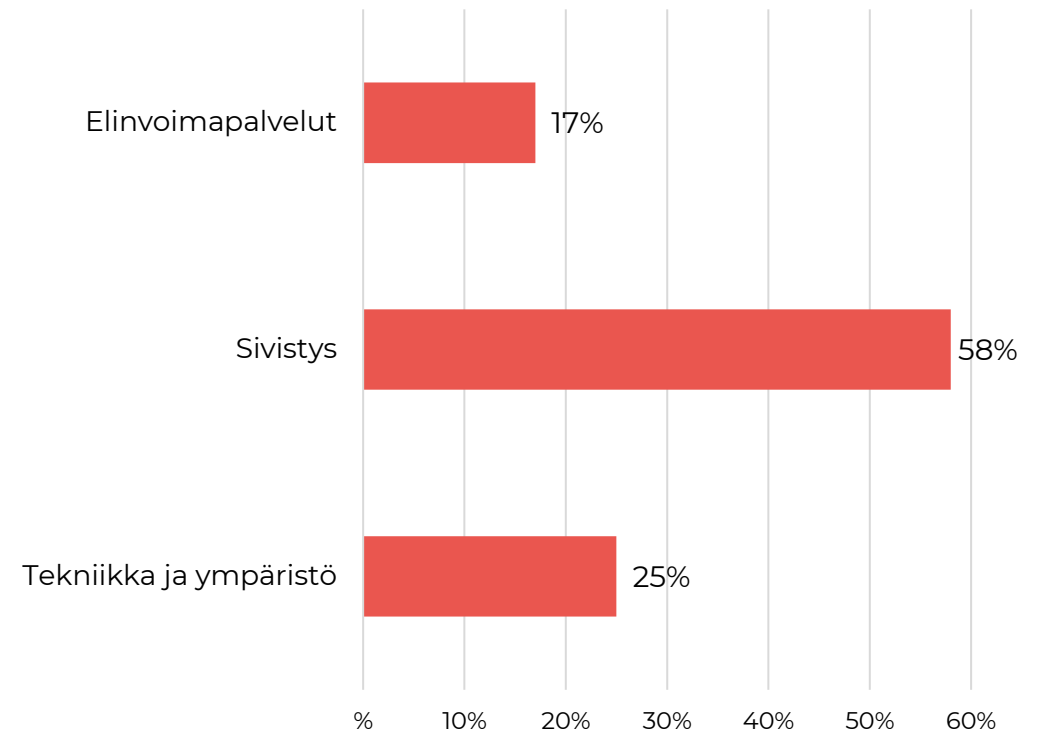
- » Kouvola - Kaakkois-Suomen keskus –kaupunkistrategia päivitetään vuoden 2025 aikana. Osana päivitystyötä toteutettiin kysely, jossa arvioitiin mennyttä kautta, toimintaympäristön muutostekijöitä ja annettiin näkemyksiä strategian päivitystarpeisiin.
- » Kysely lähetettiin koko Kouvolan kaupungin henkilöstölle sekä luottamushenkilöille ja vaikuttamistoimielinten jäsenille (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto).
- » Yhteensä kysely lähetettiin 2685 henkilölle, joista 541 vastasi kyselyyn. Kyselyn vastausprosentti on siis n. 20 %.
- » Kysely oli avoinna 3.–18.2.2025. Kysely välitettiin henkilöille suoraan sähköpostiin ja kyselyn aikana lähetettiin muutama muistutusviesti.

Taustatiedot

Vastaaan kyselyyn ensisijaisesti
(n=541)

Toimiala, jossa työskentelet
(n=507)

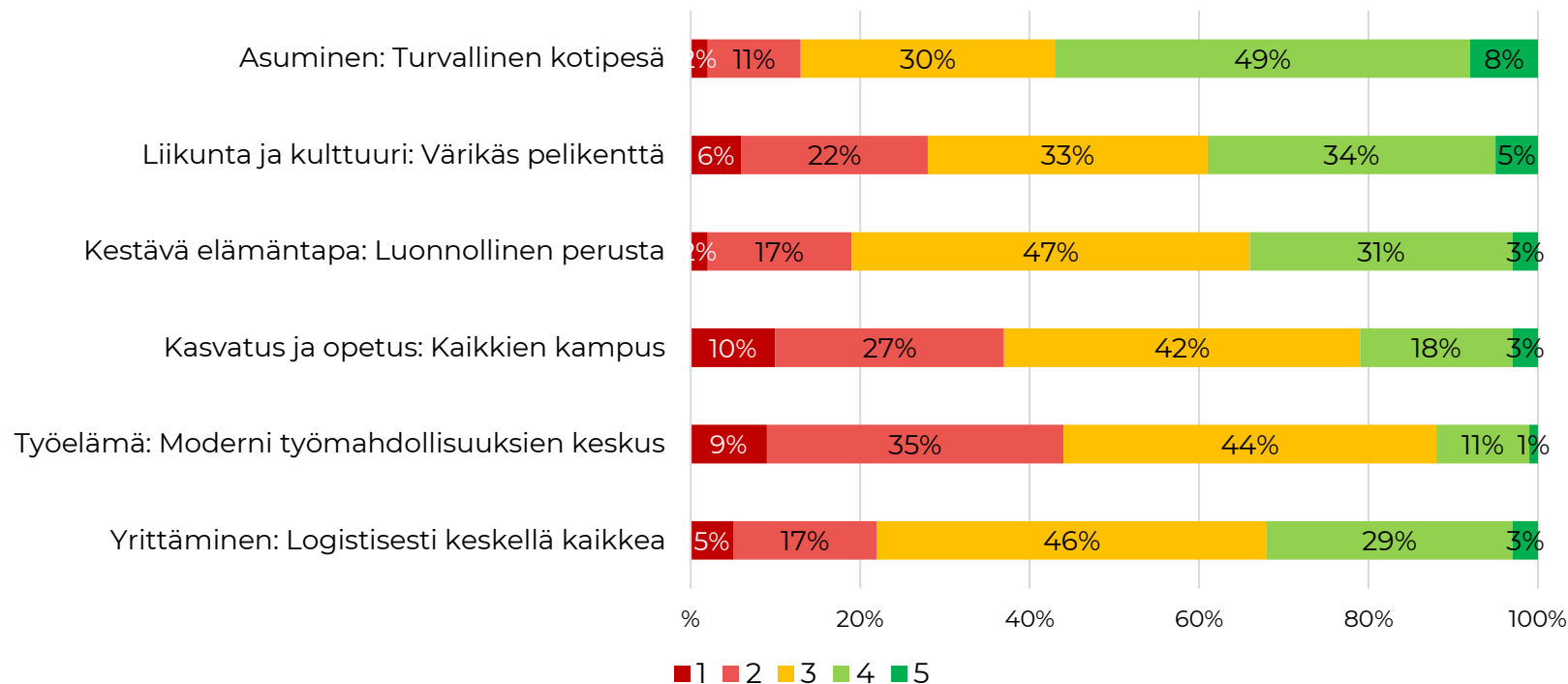

Kuluvan kauden strategian sisällöt ja toteutuminen

Strategisten tavoitteiden toteutumisen

Arvioi, miten kaupungin strategiset tavoitteet ovat mielestäsi toteutuneet tällä strategiakaudella.

(Asteikko: 1=erittäin huonosti, 2=melko huonosti, 3=ei hyvin eikä huonosti, 4=melko hyvin, 5=erittäin hyvin)

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten kaupungin strategiset tavoitteet ovat toteutuneet tällä strategiakaudella.

- » Vastaajat arvioivat **parhaiten** toteutuneen Asuminen: Turvallinen kotipesä – tavoitekokonaisuuden. 57 % vastaajista arvioi sen toteutuneet melko tai erittäin hyvin.
- » Vastaajat arvioivat **heikoiten** toteutuneen Työelämä: Moderni työmahdollisuuksien keskus – tavoitekokonaisuuden. 44 % arvioi sen toteutuneet melko tai erittäin huonosti.

Strategiakauden onnistumiset

Vastaajia pyydettiin kertomaan, mitkä ovat kuluvan strategiakauden merkittävimmät onnistumiset.

- » **Päätökset investoinneista:** Vastaajat kertovat onnistumisina investointipäätökset. Näillä viitataan mm. teatteriin, uimahalliin, Käyrälammen alueen investointeihin, monitoimiareenaan ja kouluinvestointeihin. Näiden investointien nähdään tukevat elinvoiman kehittämistä. Uusien tilojen kohdalla esteettömyyden huomioiminen nostettiin myös esiin.
- » **Asuminen:** Kouvolaan kuvailaan turvalliseksi kotipesäksi. Monimuotoista, laadukasta, turvallista asumista. Asuntoja on tarjolla edullisesti, myös pientaloja. Mainintana myös Kouvolan asuntojen uudet kerrostaloasunnot Kouvolan keskustassa ja tulevat opiskelija asunnot.
- » **Liikunta ja vapaa-aika:** Vastaajat kertoivat, että liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia on edistetty (mm. uimahalli, liikuntapaikat, urheilupuiston remontti, ulkoilu- ja virkistysalueet, luontopolut, leikkipuistot). Kouvola nähdään profiloituvan liikunnan ja urheilun kaupunkina. Mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa ympäri Kouvolaan.
- » **Kulttuuri ja vapaa-aika:** Vastaajat kokevat, että kulttuuria on ylläpidetty ja vahvistettu. Kulttuuritapahtumatarjontaa on monen makuun ja kulttuuria on mahdollista harrastaa ympäri Kouvolaan. Yksittäisenä asiana nostettu esiin teatterin uudistaminen.
- » **Kouluverkkoratkaisujen toteuttaminen ja uusien koulujen rakentaminen** (investointipäätökset)
- » **LUTin koulutukset ja ammattikorkeakoulun olemassa olo Kouvolaan.** Kouvolaan on tullut myös kv-opiskelijoita.
- » **Kaupunkiympäristö.** Vastaajat kuvailevat kaupunkiympäristöön liittyviä parannuksia. Asuinkeskusten infraa on parannettu ja huonokuntoisia teitä on kunnostettu. Jätetty tilaa viheralueille. Julkisten puistojen ja virkistysalueiden rakentamiseen on panostettu.
- » **Datakeskusinvestointien ja uusien yritysten houkuttelu alueelle.** Sijoittumisuutiset Ummeljoelta ja Korialta tuovat paitsi rakentamisen aikaisia, myös valmistumisen jälkeisiä työpaikkoja kouvolaalaisittain kokonaan uudelta toimialalta. Myös elintarvike- ja uusiutuvan energian sektorien kasvava merkitys nostetaan esiin.
- » **Yritystonttien** tarjonnan lisääminen ja infran rakentaminen etupainotteisesti.
- » **Edunvalvonta Kouvolaan tärkeissä asioissa:** Valtateiden 15 ja 12 kehittämiseen rahoitus- ja kehityspäätökset. Lisäksi hallituksen kaavailema Ratamon päivystyksen lakkauttaminen onnistuttiin estämään monipuolisen vaikuttamisen ansiosta.

Strategiakauden epäonnistumiset

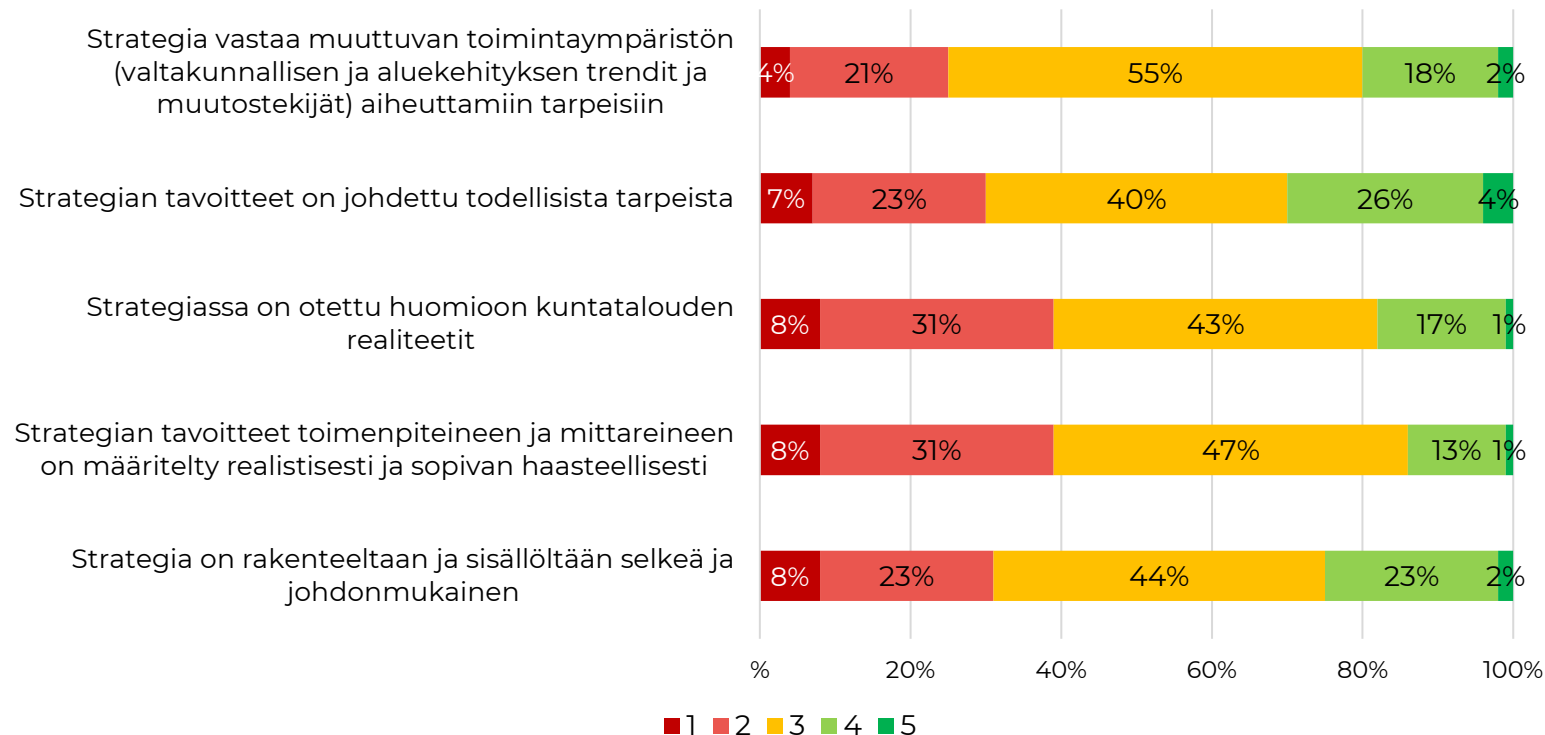
Vastaajia pyydettiin myös kertomaan, missä asioissa kuluvalle strategiakaudella ei ole onnistuttu. Vastauksissa on osittain sellaisia teemoja, jotka näkyivät myös onnistumisen puolella. Näkemykset teeman onnistumisesta tai epäonnistumisesta ovat eriäviä tai teemassa nähdään olevan molempia.

- » **Talous ja päätöksenteko:** Talouden tasapainottaminen ei ole onnistunut toivotulla tavalla. Investointien priorisointi on herättänyt kritiikkiä, esimerkiksi suurhankkeiden (teatteri, monitoimiareena) painotus muihin tarpeisiin nähden. Osa vastaajista kokee päätöksenteon poukkoilevana ja strategian toteutuksen epäjohton mukaisena.
- » **Koulutus ja kasvatus:** Kouluverkkouudistus on aiheuttanut tyytymättömyyttä, kouluihin liittyvät päätökset eivät ole kaikkien mielestä toimivia. Lisäksi nostetaan esiin opetuksen resurssien väheneminen, suuremmat ryhmäkoot ja vähentyneet tukipalvelut. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden järjestelyt ovat olleet puutteellisia. Osa kuvailee, että kasvatus ja opetus eivät toteudu lapsen ja nuoren etua ajatellen.
- » **Joukkoliikenne ja saavutettavuus:** Vastaajat kokeva, että lippujen hinnankorotukset ja palveluiden karsiminen ovat vaikeuttaneet palvelun saavutettavuutta. Maksuttoman joukkoliikenteen suunnitelmat eivät ole edenneet.
- » **Työllisyys ja elinvoima:** Uusia työpaikkoja ei ole syntynyt riittävästi, ja kaupungin yrittäjävetovoima ei ole kehittynyt odotetusti. TE-palveluiden siirtymä on ollut haasteellinen, ja työllisyyspalveluiden vaikuttavuus herättää huolta. Moderneja työmahdollisuuksia tulisi vielä kehittää ja vastata nuorisotyöttömyyteen.
- » **Asuminen.** Osa vastaajista kuvailee, että asuntotuotanto ei ole vastannut tarpeita, ja uudisrakentaminen on ollut vähäistä. Keskittäminen nähdään johtaneen siihen, että Kouvolan reuna-alueet ovat jääneet vähemmälle huomiolle, mikä on vähentänyt alueellista elinvoimaa. Muutamat vastaajat arvioivat, että kaupungin vuokra-asuntojen vuokrat ovat nousseet liikaa suhteessa laatuun.
- » **Ristiriitaa strategian ja toteuttamisen välillä.** Osa vastaajista näkee ristiriitaa strategian kirjausten ja todellisten leikkausten välillä. Strategiaa kuvaillaan ylhäältä annetuksi, jolloin strategian jalkauttamisen tärkeimmän vastaanottajan, eli henkilöstön, keskuudessa strategiaan ei ole vahvasti sitouduttu.

Strategian sisällöt ja rakenne

Miten hyvin nykyisen strategian sisältö ja rakenne tukevat kaupungin toimintaa? Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1–5

(1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

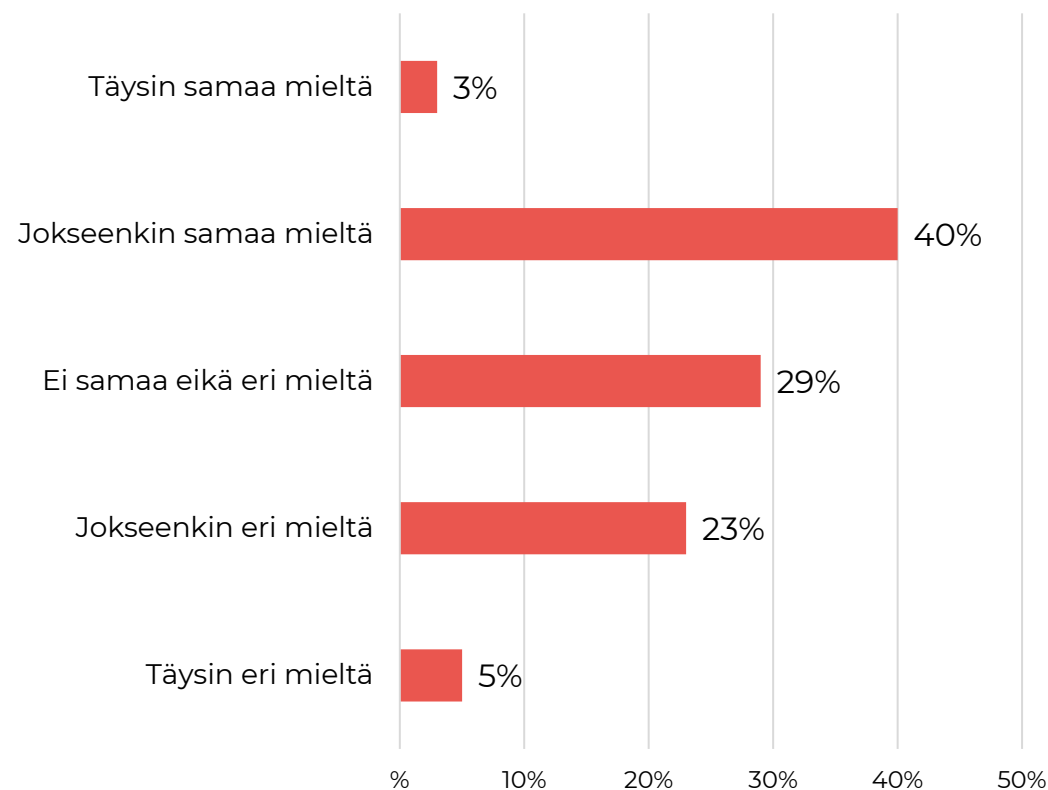
Vastaajia pyydettiin arvioimaan väittämiä siitä, miten hyvin nykyisen strategian sisältö ja rakenne tukevat kaupungin toimintaa.

- » On huomioitava, että kaikissa väittämissä arviot jakautuivat. Vastaajat valitsivat eniten "en samaa enkä eri mieltä" -vaihtoehdon.
- » Eniten samaa mieltä oltiin sen kanssa, että strategiset tavoitteet on johdettu todellisista tarpeista. Jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa oli 30 % vastanneista. On kuitenkin huomioitava, että samassa väitteessä 30 % oli myös jokseenkin tai täysin eri mieltä väitteen kanssa.
- » Eniten oltiin eri mieltä väitteiden: strategiassa on otettu huomioon kuntatalouden realiteetit sekä strategian tavoitteet toimenpiteineen ja mittareineen on määritelty realistisesti ja sopivan haasteellisesti.

Visio

Arvioi Kouvolan kaupungin visio

Visio on ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

Kouvolan vision on ”Kouvola – Kaakkois-Suomen keskus; aktiivisten kaupunki keskel kaikkee.” Vastaajia pyydettiin arvioimaan, onko visio ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

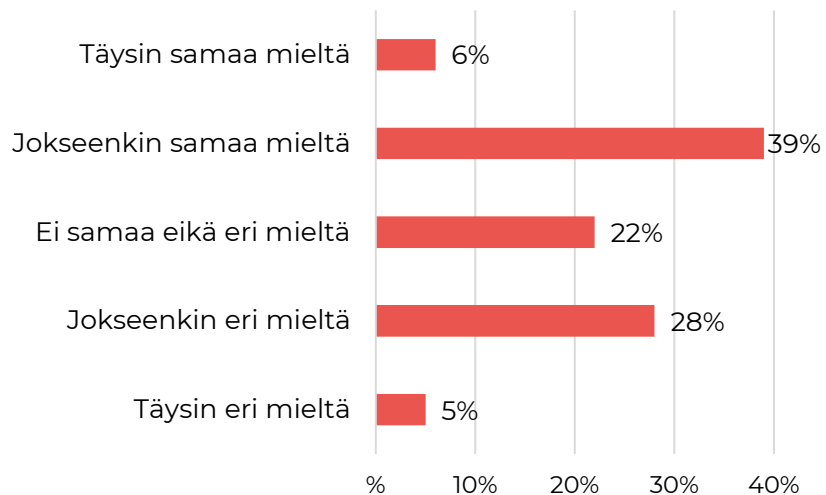
43 % vastaajista piti visiota jokseenkin tai täysin ymmärrettävänä ja laajasti hyväksyttynä. 28 % vastaajista ei pitänyt visiota ymmärrettävänä tai laajasti hyväksyttynä.

Vastaajia pyydettiin myös antamaan kommentteja ja huomioita visioon. Seuraavat asiat nousivat esiin:

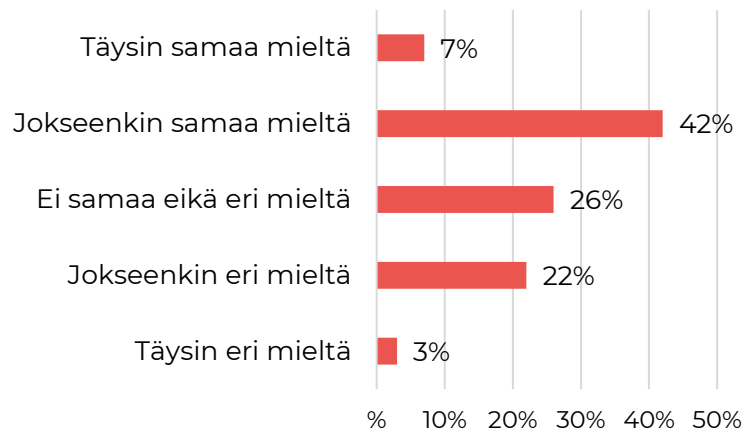
Tunnistetaan, että visiossa on hyvä lähtökohta. Visiot kuitenkin ovat yleisesti ottaen hyvältä kuulostavia ja yleispäteviä. Visioihin on monen helppo sitoutua silloin, kun lukee ne tekstin tasolla. Käytännön toteutus ja esimerkiksi talouden reunaehdot asettavat kuitenkin kaikelle raamit. Vastaajia mietityttääkin vision realistisuus. Voiko se toteutua näillä resursseilla? Visio saattaakin joskus unohtua päätöksiä tehdessä. Myös murteen käyttö visiossa jakaa mielipiteitä.

Arvot – yhdessä kestävästi kehittäen

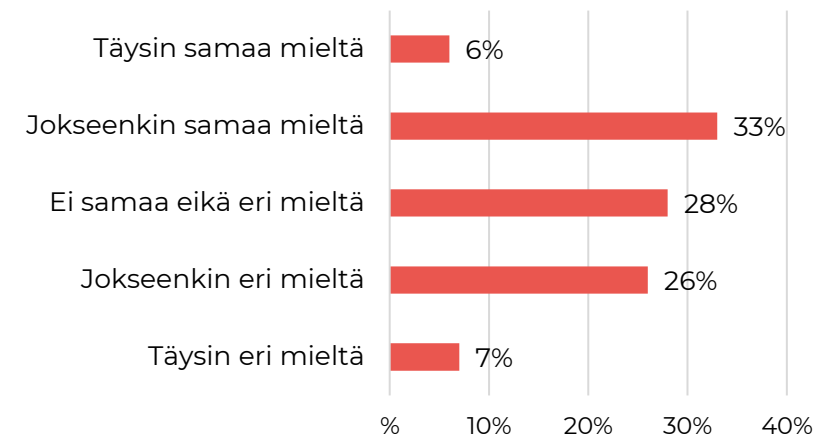
Arvo ”**Yhdessä**” on ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

Arvo ”**Kestävästi**” on ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

Arvo ”**Kehittäen**” on ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, ovatko Kouvolan arvot 1) Yhdessä, 2) Kestävästi ja 3) Kehittäen ymmärrettäviä ja laajasti hyväksytyjä.

- » Jokaisen arvon kohdalla vastaajat olivat eniten sitä mieltä, että arvo on jokseenkin ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty.

Arvot – yhdessä kestävästi kehittäen

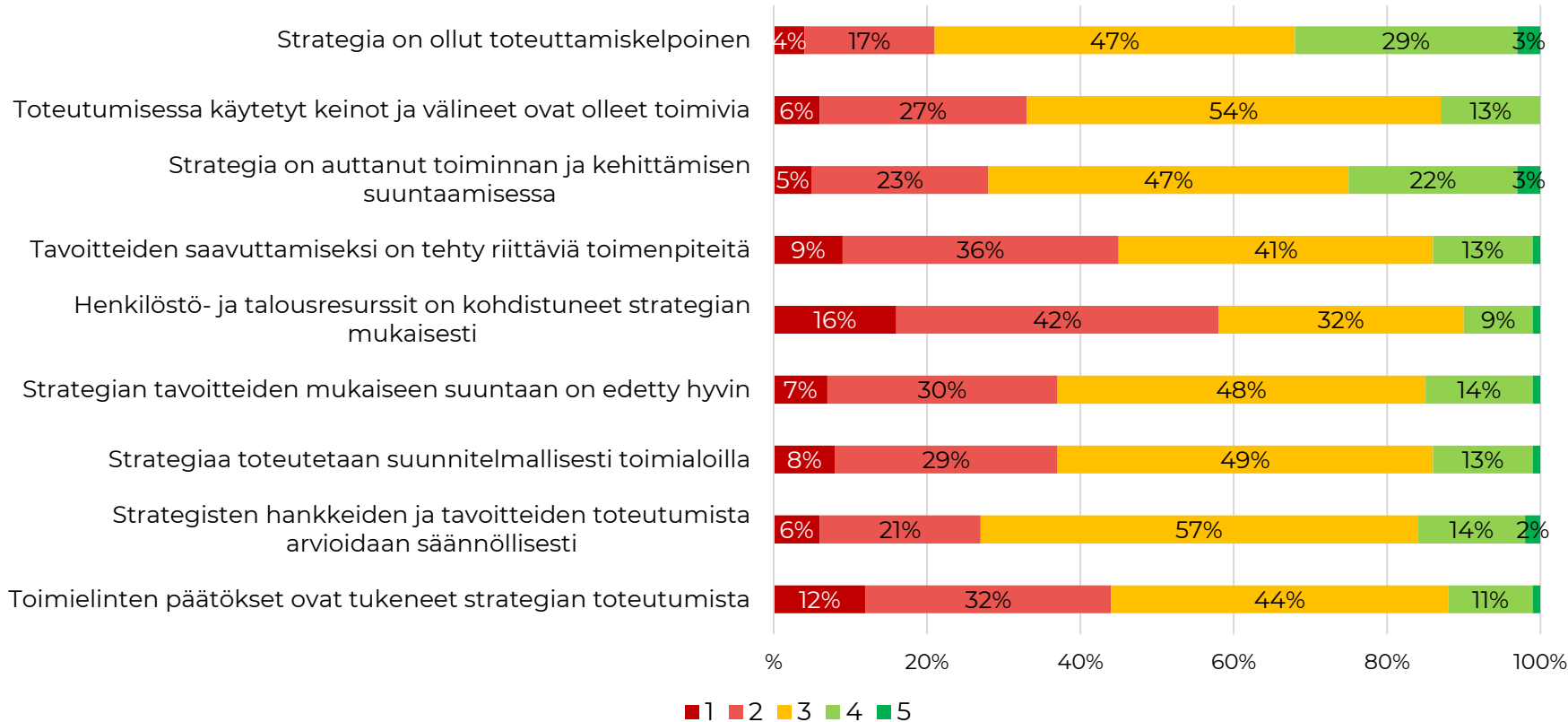
Vastaajia pyydettiin kertomaan, miten arvot ovat näkyneet kaupungin toiminnassa (N=179). Lisäksi arvoista sai jättää myös muita avoimia kommentteja ja huomioita.

- » **Näkemykset arvojen näkymisestä kaupungin toiminnassa jakautuvat.** Osa kokee, että arvot ovat näkyneet hyvin arjessa, mutta osa vastaajista myös kokee, että kaupungin arvot ovat osittain jääneet vain paperille. Niitä pidetään hyvinä periaatteina, mutta niiden konkreettista toteutumista arjessa on hankala arvioida. Osa arvioi myös, että arvot eivät oikeastaan ole näkyneet kaupungin toiminnassa mitenkään. Osa kokee, että arvot jäävät vain sanoiksi, koska päätöksenteossa ei saavuteta riittävää yhtenäisyyttä tai konkreettisia toimia.
- » **Yhdessä:** Osallisuus näkyy esimerkiksi siinä, että kuntalaisia on pyritty kuulemaan esimerkiksi kyselyjen ja muiden osallistamismenetelmien kautta (asukasillat). Yhteistyötä yli toimialarajojen on pyritty kehittämään. Osa vastaajista kuitenkin kokee, että päätöksenteko tapahtuu liian usein siten, ettei kuntalaisten ääni kuulu tarpeeksi. Erilaiset yhteistyöverkostot koetaan tärkeiksi.
- » **Kestävästi:** Nähdään erittäin tärkeänä, mutta hankalana hahmottaa, miten on käytännössä näkynyt arjessa. Esimerkkejä kuitenkin löytyy: Ekoajattelu on ainakin sivistyksen alalla tullut osaksi arkea (mm. kierrätys). Kestävä kehitys huomioidaan mm. monitoimitalossa. Kouvola on onnistunut luomaan imagoa betonin ulkopuolelle.
- » **Kehittäen:** Koetaan, että on yhteinen tahtotila kehittää, mutta tunnustetaan, että heikentynyt taloustilanne luo haastetta kehittämistavoitteisiin. Taloudelliset säästöt ovat johtaneet siihen, ettei arvoja ole voitu toteuttaa toivotulla tavalla. Jatkuvat muutokset, erityisesti leikkaukset, vaikuttavat pitkäjänteiseen kehittämiseen. Kehittämishalua kaupungista tuntuu kuitenkin löytyvän.

Strategian toteuttamisen onnistuminen

Miten hyvin strategian toteuttaminen on onnistunut? Arvioi väittämät.

Asteikko: 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä

Vastaajia pyydettiin arvioimaan väittämiä, jotka koskivat sitä, miten hyvin strategian toteuttaminen on onnistunut.

- » **Eniten eri mieltä** oltiin sen kanssa, että henkilö- ja talousresurssit olisivat kohdistuneet strategian mukaisesti. 58 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä väitteen kanssa.
- » **Eniten samaa mieltä** oltiin sen kanssa, että strategia on ollut toteuttamiskelpoinen. 32 % vastanneista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Väittämässä arvioit kuitenkin jakautuivat ja eriäviä arvioita myös annettiin.

Strategian toimeenpano

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, missä strategian toimeenpanossa olisi voinut onnistua paremmin.

- » Strategiaa pidettiin liian laajana ja ympäröivänä. Konkreettiset tavoitteet, selkeät mittarit ja toimivat toimenpidesuunnitelmat helpottaisivat jalkauttamista ja strategian onnistumisen seuranta.
- » Strategian viestintä ja jalkauttaminen henkilöstölle ja kaupunkilaisille on koettu puutteelliseksi. Strategian laatimisessa ja toteutuksessa ei ole ollut riittävä osallisuutta.
- » Taloudellisten resurssien kohdentamisen nähdään olleen osittain ristiriidassa strategian tavoitteiden kanssa. Vastaajat huomioivat, että taloudellinen tilanne on kokonaisuudessaan ollut haastava.
- » Strategian tavoitteiden yhteys päivittäiseen päätöksentekoon jää hieman epäselväksi ja osa kuvailee päätöksentekoa poukkoilevaksi.
- » Toivottaisiin parempaa kokonaisuuksien hallintaa yli toimialojen. Mikä on koko kaupungin kannalta paras ratkaisu kussakin tilanteessa?
- » Lisäksi vastaajat nostivat esiin teemoja, joissa toimeenpanossa olisi voitu onnistua paremmin: nuorten hyvinvoinnin, palveluiden ja aluekohtaisen tuen parantaminen, kouluverkoston uudistukset, opetuksen resursointi sekä varhaiskasvatukset että peruskoulutukset kehittäminen, joukkoliikenne (maksuttomuuden edistäminen), kulttuuripalvelut, alueiden palveluiden tasapuolinen kehittäminen, työpaikkojen luominen ja yritysten houkuttelu.

Strategian päivitystarpeet

Strategian päivitystarpeet

Vastaajia pyydettiin arvioimaan strategian päivitystarpeita neljän kysymyksen kautta.

Mitä jo nyt strategiassa olevaa vahvistaisit entisestään?

- Henkilöstön ja työyhteisön hyvinvointi
- Koulutus, lapset ja nuoret: hyvinvointi, koulutustarjonnan monipuolisuus, resurssointi kouluissa
- Elinvoima ja pitovoima – sekä asukkaiden että yritysten näkökulmasta.
- Toimiva ympäristö, infra.
- Yritysten vetovoimaisuus ja investointien kohdentaminen: panostusta yritysalueiden kehittämiseen, uusien yritysten houkutteluun sekä olemassa olevien liiketoiminta-alueiden ylläpitämiseen.
- Kulttuuri, liikunta ja vapaa-ajan palvelut
- Tiiviimpi yhteistyö kaupungin toimialojen, kuntalaisten, yritysten ja muiden sidosryhmien välillä
- Kestävä kehitys: Vihreä siirtymä, energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuus, sosiaalinen kestävyys
- Digitalisaatio ja palveluiden saatavuus: Lisäpanostusta sähköisiin palveluihin, jotta palvelut olisivat kaikkien ulottuvilla ja tehokkaista
- Strategian muodosta: Strategian tavoitteet tulisi konkretisoida selkeiksi toimenpiteiksi ja niiden mittareiksi.

Mitä täysin uutta lisäisit strategiaan?

- Ikääntyvän väestön hyvinvoinnin edistäminen
- Poikkeusoloihin varautuminen ja varasuunnitelmat: Mikä parantaisi toimintakykyä vaikeina aikoina?
- Turvallisuuden korostaminen
- Tekoälyn hyödyntäminen: Palveluiden tehostaminen ja nykypäivän haasteisiin vastaaminen teknologian avulla
- Uusia linjauksia yritysten vetovoimaisuuden edistämiseen
- Uusia linjauksia koulutukseen: Esim. koulutustarjonta vastaamaan alueen tarpeita ja uusia trendejä
- Kansainvälisyys ja uusien mahdollisuuksien seuraaminen: kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden näkökulman vahvistaminen
- Strategian muodosta: Toimenpidekuvaukset ja mittarit seurantaa helpottamaan.

Mitä keventäisit, mutta et välttämättä kokonaan poistaisi?

- Osa ei keventäisi mistään
- Osa toivoo tiivistämistä. Tavoitteita voisi olla vähemmän, mutta selkeämpiä
- Osa toivoo yksinkertaistamista. Kevennettäisiin sellaisia painotuksia, jotka ovat "itsestäänselvyksiä" ja ns. perustehtäviä. Painotettaisiin perustehtävissä erityistä kehittämistä vaativia näkökulmia.
- Jätetään "kaunis sanahelinä" ja monimutkaiset käsitteet pois

Mitä poistaisit kokonaan strategiasta?

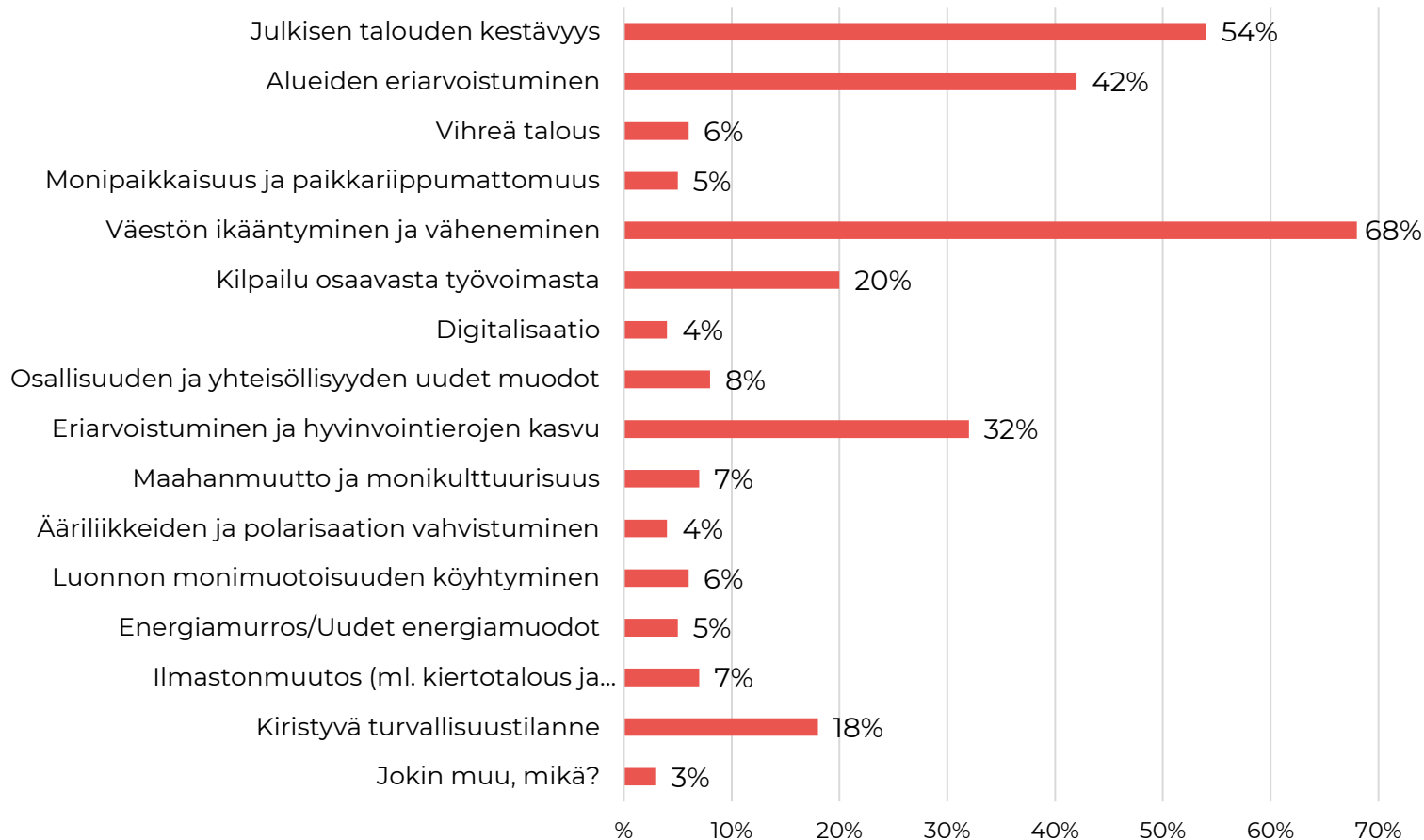
- Selkeästi hankalin osio strategian päivitystarpeita kysyttäessä. Monet vastaajat eivät poistaisi mitään tai eivät osaa sanoa, onko strategiassa poistettavaa.
- Toivottiin, että strategiasta poistetaan sellaisia tavoitteita, jotka eivät ole realistisia (viitattiin esimerkiksi kaikille maksuttomaan joukkoliikenteeseen, jota useampi vastaaja ei pitänyt realistisena)

Toimintaympäristö

Merkittävimmät muutostekijät

Merkittävimmän muutostekijät Kouvolan näkökulmasta.

Valitse enintään kolme muutostekijää.

Vastaajia pyydettiin valitsemaan enintään kolme muutostekijää, jotka ovat merkittävimpiä Kouvolan näkökulmasta. Kolme teemaa nousivat selkeästi esiin.

Kolme merkittävintä:

1. Väestön ikääntyminen ja väheneminen
 2. Julkisen talouden kestävyys
 3. Alueiden eriarvoistuminen
- » Jokin muu, mikä –vastaukset sisälsivät: Lasten ja nuorten syrjäytyminen ja hyvinvointi, liikkumattomuuden vaikutukset, yhteisöllisyyden väheneminen, elinkeinoelämän supistuminen

Muutostekijöiden huomioiminen uudessa strategiassa

Vastaajia pyydettiin tarkentamaan, miten kaupungin tulisi huomioida nämä muutostekijät uudessa strategiassa.

- » **Väestön ikääntyminen ja väheneminen:** Pidettävä huolta koko väestöstä sekä pohdittava sitä, miten pidetään nykyiset asukkaat Kouvolassa, mutta mistä saadaan myös uusia kuntalaisia. Ikääntyvän väestön lisäksi on panostettava siis nuorten, työkäisten ja perheiden houkuttelemiseen, jossa esimerkiksi lasten ja nuorten palvelut, asumisen mahdollisuudet ja työpaikat vaikuttavat Kouvolan houkuttelevuuteen. Kuinka siis saadaan Kouvolaan veto- ja pitovoimaa niin asukkaiden kuin yritystenkin kannalta?
- » **Julkisen talouden kestävyys:** Strategiassa on otettava realistisesti huomioon julkisen talouden paineet. On löydettävä keinoja varmistaa, että peruspalvelut ovat saavutettavissa ympäri Kouvolaan. Täytyy etsiä uusia rahoituskanavia.
- » **Alueiden eriarvoistuminen:** Palveluiden saavutettavuus ympäri Kouvolaan nähdään tärkeinä.
- » **Ilmastonmuutos ja vihreä talous:** Ilmastonmuutoksen hillintä, uusiutuvien energiamuotojen edistäminen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ovat keskeisiä teemoja. Vihreä talous on nouseva talous, jonka avulla Kouvolaan voidaan luoda uutta kasvua. Vihreän talouden myötä nousee uusia toimialoja.
- » **Lisäksi vastauksista nousevia teemoja olivat:** maahanmuuton lisääminen, kotoutumiseen panostaminen, työvoiman saatavuus ja siihen vaikuttavat tekijät (koulutusmahdollisuudet, asuminen ja arjen mielekkyys Kouvolassa), etätyömahdollisuuksien tukeminen, yritystonttien saatavuus.
- » Eräs vastaaja arvioi, että jo strategialla olisi hyvä määritellä, miten tärkeimpiä muutostekijöitä johdetaan ja miten niihin reagoidaan.

MDI

Part of FCG.

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO MDI